

1. §.

Laktanya-rend.

A csendőrségi laktanyában a legmagasabb rendfokozatú egyén a laktanya-parancsnok.

A laktanya-parancsnok köteles arra felügyelni, hogy a laktanya tulajdonosa szerződészerű kötelezettségeit teljesítse, őt, ha szükséges, azokra figyelmeztetni, vagy pedig a hiányokat az előljáró parancsnokságnak feljelenteni. A laktanya-parancsnok azonban másrészt köteles az épületnek és alkatrészeinek (nevezetesen a falak, ablakok, ajtók, padlózat és kályháknak) a bennlakók által való minden károsítását megakadályozni.

A laktanya átvételekor avagy átadásakor a tulajdonos vagy ennek felhatalmazottja jelen legyen.

Uj laktanyák kiszemelésénél arra kell törekedni, hogy — a nélkül, hogy az elszállásolási alap ez által megterhelhetnék — kert is tartozzék az épülethez, a mely zöldségtermesztésre és nagy hőségben a csendőröknek a szabadban való tartózkodhatására szolgálhat. Tekepályák és torna-készülékek az udvarban vagy kertben a kincstár megterhelése nélkül létesíthetők, nemkülönben tisztességes és megengedett játékok egyáltalában előmozdítandók.

5. Utczára szolgáló földszinti ablakok a biztonság és illem tekintetéből lehetőleg ablaktáblákkal — vagy ha ez a bérbevételnél ki nem eszközölhető — sötétzöld függönyökkel legyenek ellátva; ez utóbbiak az őrs-átalányból szerzendők be. Valamennyi csendőrségi lakhely mindenki által látható jelzőtáblákkal tétetik felismerhetővé, mely táblák az épületnek utca felé levő oldalán megfelelő magasságban erősítendőek meg.
6. A helyiségek használatukhoz képest a bejáratok fölé függesztendő következő felirással jelölendőek meg:

10 centiméter.

M. kir. .... sz. csendőrkerületi parancsnokság.	
.....-ik szárny.	.....-ik szakasz.
..... számú őrs.	
Őrs-iroda.	

20 centiméter.

Ezek kemény papirtáblákra ragasztatnak és egy félcentiméter szélességű zöld papírszegélylyel ellátott üveg-tábla alá helyezendőek.

7. Padlásokon, faszinben és más tűzveszélyes helyiségekben dohányozni vagy födetlen világgal járni tilos.

A tűz a konyhában és kályhákban takarodó után — illetőleg a külszolgalatból este hazatérő csendőrök részére való vacsora megfőzése után — eloltandó.

A laktanya-parancsnok köteles a felett örködni, hogy a kémények annak idején kitisztíttassanak és a létező

tűzoltószeresek mindig használható állapotban és kéznél legyenek.

Ha a laktanyában tűz támad, azonnal a helységben szokásos tűzriadó jel adattassék, — a ruházat, fegyverzet, ágynemű, szolgálati irományok stb. a szabadba hordandók, — minden a tűz oltására rendelkezésre álló eszköz alkalmazandó és a tűzoltásnál a rend fentartására hivatott közegek hathatósan támogatandók.

A folyosók és lépcsők, a mint besötétedik, az egész s. éjen át kivilágítva legyenek.

Az emeleten levő szobákban és folyosókon ne végeztessenek oly gyakorlatok, melyek az épületet megrázkódtatják.

Fát és kőszemet csakis az udvaron és a pinczehelyiségben szabad aprítani. Kinyitott ablakok kellően megakasztandók, erős szélben pedig bezárandók.

A laktanya belsejében, nevezetesen a folyosókon, 9. lépcsőkön és udvarokon, valamint annak közelében is, tisztaság uralkodjék.

A szemetet és hamut csakis az e végre külön kijelölendő helyekre szabad hordani és nagyobb felhalmozásuk elkerülése végett megfelelő időközökben onnan is eltávolítandók.

Haszonvehetetlen szalma alkalmas helyre kiürítendő és mihelyt lehetséges, a laktanyából eltakarítandó.

A laktanya kútjának vízminőségére folytonos figyelem fordítandó s gyakran megvizsgálandó, vajjon nem tartalmaz-e az egészségnek ártalmas alkatrészeket.

A légszesz-vezetéki készülék kifogástalan állapotára folytonosan kell figyelni.

10. A kincstári fegyveren kívül más lőfegyvert a legénységnek tartani nem szabad.

A laktanyában löni tilos.

A fegyverek töltése és a töltények eltávolítása az őrsparancsnok vagy helyettese felügyelete alatt és mindenestre oly helyen történjék, hol a fegyver véletlen elsülése esetén nem sérül meg senki.

11. A csendőrségi tiszteknek — saját személyökre és a netalán velük levő szolgáljukra nézve meg van engedve, hogy a laktanyába szálljanak be.

A közös hadsereg és honvédség tisztjeinek, továbbá közigazgatási és bírósági tisztviselőknek csak azon esetben szabad a laktanyába szállani vagy ott meghálni, ha hivatalosan utaznak, s egyéb szállás a helységben egyáltalán nem kapható.

Minden ily eset azonban, ha a szállás 24 órán túl volna adandó, az őrsparancsnok által közvetlenül a csendőrkerületi parancsnokságnak feljelentendő.

12. Dözsölés, — különösen más őrsökről érkező csendőrökkel — játszótársaságok és zene melletti táncz szigorúan tiltatnak, — rossz hirben álló személyeknek, mint látogatóknak, egyáltalában nem szabad a laktanyába lépni.

13. A szolgálatmentes csendőrök kijárására nézve általában a szolg. szab. I. rész 33. §-a mérvadó; csak hogy mindenki tudtul adni tartozik, hogy szükség esetén hol leendő feltalálható (lásd a 49. pontot).

14. A laktanyát este be kell zárni és csak az ébresztő idején ismét kinyitni.

Továbbá minden körülmények között legalább is egy csendőrnek kell felügyelőként a laktanyában visszamaradni.

Elvül szolgáljon, hogy a honlevő csendőr ugy saját, 15.
 valamint távollevő bajtársainak fegyvereire, ruházatára és
 szerelékeire is felügyelni tartozik, mert a kincstár tulaj-
 donát képező vagy a tömegeből beszerzett fegyvereknek és
 egyéb tárgyaknak elidegenítése esetén azok elengedés
 tárgyát nem képezhetik.

A csendőr-kerületi parancsnokság a férhelyi viszo- 16.
 nyokra való tekintettel megengedheti, hogy a laktanyá-
 ban külörsökön egy-egy, a szárny-, valamint a törzs-
 állomásokon pedig esetleg több nős csendőrnek
 családja is — de csak feltételesen — elszállásol-
 tassék.

Ezen kedvezmény rögtön ismét visszavonandó, mihelyt
 ennek folytán a konyha közös használatát, a csendőrök
 által beszerzett tüzelési anyagnak elhasználását, vagy az
 örs által szolgálatba fogadott szakácsnét illetőleg — vagy
 máskülönben vizsályokra vagy panaszokra ok szolgáltatik,
 vagy pedig a fegyelem és erkölcsösség az örsön csorbát
 szenvedne.

Nős altiszt vagy csendőr, kinek családja a laktanyá-
 ban lakik, esetleg oda érkező rokonainak saját külön szo-
 bájában 48 órán át — minden bejelentés nélkül — szállást
 adhat; hosszabb időre azonban, bármely rokonsági viszony
 mellett, ez csakis a csendőr-kerületi parancsnokság enge-
 délyével történhetik.

Az örsiroda egyszersmind lak- és hivatalos helyiség
 lévén, kizárólag csak a 11. pontban említett egyének által
 vehető igénybe.

A szárnyparancsnokság a csendőrök jutányosabb 17.
 ellátása tekintetéből megengedheti, hogy az örs-szakácsné
 a laktanyában lakhassék, ha az legalább 40 éves és a
 legénységétől elkülönített helyiség létezik. — Ez esetben

azonban számára butortárgyak a csendőrségi alaphól nem igényelhetők.

Hogy a nős altiszt vagy csendőr által esetleg felfogadott női cseléd a laktanyában lakhassék, arra a szárnyparancsnok engedélye kérendő ki, ki azonban az engedélyt csak akkor adhatja meg, ha ezen cseléd vagy legalább is 40 éves, vagy pedig még egészen gyermek.

18. A laktanyai butortárgyak és konyhaeszközök mindig a leltár szerinti teljes számban meglegyenek s használható állapotban és tisztán tartassanak, a miért az őrsparancsnok felelős és esetleg kártérítésre kötelezett.
19. Az étkezési és ivóeszközök, mosdótálak stb., valamint a szobák takarítására megkívántató tárgyak is a konyhában tartatnak.
20. A csendőrök zárt bőröndjei a kamrában vagy padláson őriztetnek.
21. Macskát csakis a szobákon kívül, kutyát pedig épen nem szabad tartani; — kivételesen azonban megengedhető, hogy egészen magánosan álló laktanyában házőrző kutya lánczon tartassék.

2. §.

Szoba-rend.

22. Az őrsparancsnok a csendőröket a kijelölt helyiségekbe akként oszsa el, hogy a próbaszolgálatot teljesítők az oktatásukkal megbizott csendőrökkel ugyanazon szobában legyenek elhelyezve.
23. Ha valamely szobában két vagy több ember van elhelyezve, — a rangban legidősebb altiszt, vagy a legrégebben szolgáló csendőr-szobaparancsnok, ki mint ilyen a fegyelem, rend és tisztaság fentartásáért felelős.

25. A szobában létező ágynemű és laktanya-butorzat jó karban tartásáért a szobaparancsnok az őrsparancsnoknak felelős, kinek minden felmerült kárt vagy hiányt azonnal be kell jelentenie.
26. Az ágyak a férhelynek megfelelően — ajtók és ablakoktól lehetőleg távol, — s czélszerűen állittassanak fel; a csendőr fekhelyét csakis az őrsparancsnok engedélyével változtathatja.
27. Minden ágy fejrésze fölé egy 11 centiméter hosszú, 8 centiméter széles és a 6. pont szerint készített táblácska alkalmazandó, melyen a csendőr rendi fokozata és neve legyen felírva.
28. Az ágyneműt gondosan kell kimélni, mindig tisztán tartani, gyakran szellőztetni és kiporolni.
- Az ágyak naponta a felkelés után azonnal felrázatván, a következő módon újból vettessenek meg:
1. A szalmazsák az egyik lepedővel beterítették s a lepedő szélei a szalmazsák és az ágydeszkák közé tömetnek;
  2. a második lepedő ezután az ágyra arányosan felterítettvén, reá a hosszában és az ágy szélességéhez mértén összehajtott takaró fektettetik;
  3. a lepedő hossz-szélei a takaróra akként hajtatnak fel, hogy a lepedő két külső, a takaró pedig egy belső — egyenlő szélességű — csikot képez; — végre
  4. az így összehajtott lepedő és takaró végei az ágy hosszához mértén aláhajtatnak;
  5. a vánkos — magasabb részével a falhoz fordítva — az ágyfőn az összehajtott lepedő és takaróra helyeztetik.
- Az ágyban semmiféle holmit sem szabad tartani.
- Lepedők és vánkoshéjak időnkint változtatandók, a szalmazsákok pedig a szükséghez képest megtöltendők.
29. Egy-egy saját, fehér vászonból készült héjjal borított fejköszörvénynek használata a nőtlen legénységnek is meg van engedve.

A szolgálatból éjfélkor vagy még később avagy 30. egyáltalában fárasztó gyalogmenetokről bevonuló csend-öröknek az ágyakon való fekvés nappal is meg van engedve, de a lábbelit le kell vetniök.

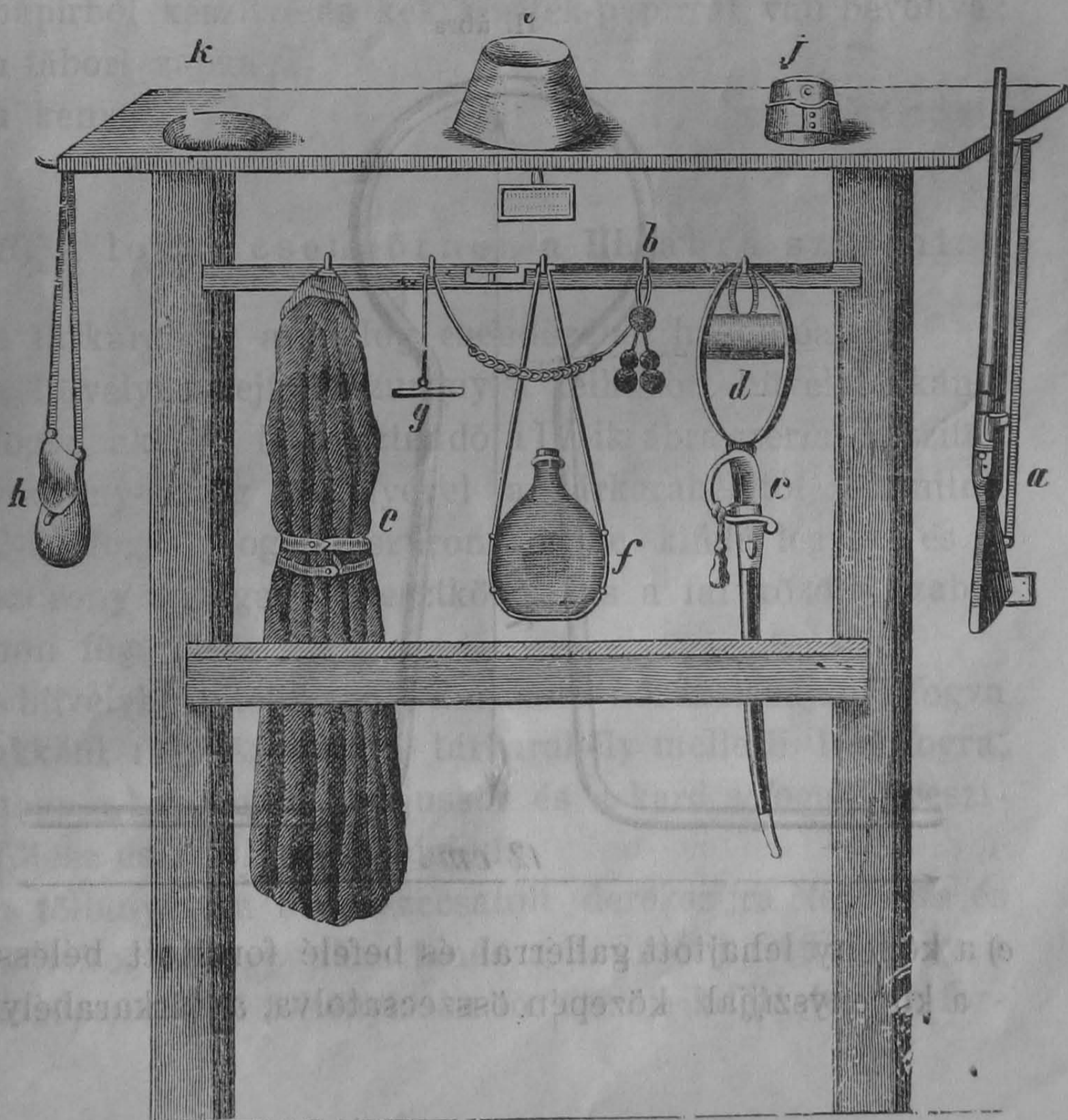
A köpenynyel betakarózni soha sem szabad, miért is az minden egyszerű, szigorított, magán vagy szigorú fogsággal fenytett egyéntől, letartóztatása idejére, mindig elveendő.

A fegyver, lőszer, szerelék és ruházat akként helyezendő 31. el, hogy mindenkor használható állapotban és kéznél legyen.

A ruhafogasra (kenyérpolczra) — mint azt a következő 32. ábrák mutatják — felakasztatnak, illetőleg reá rakatnak:

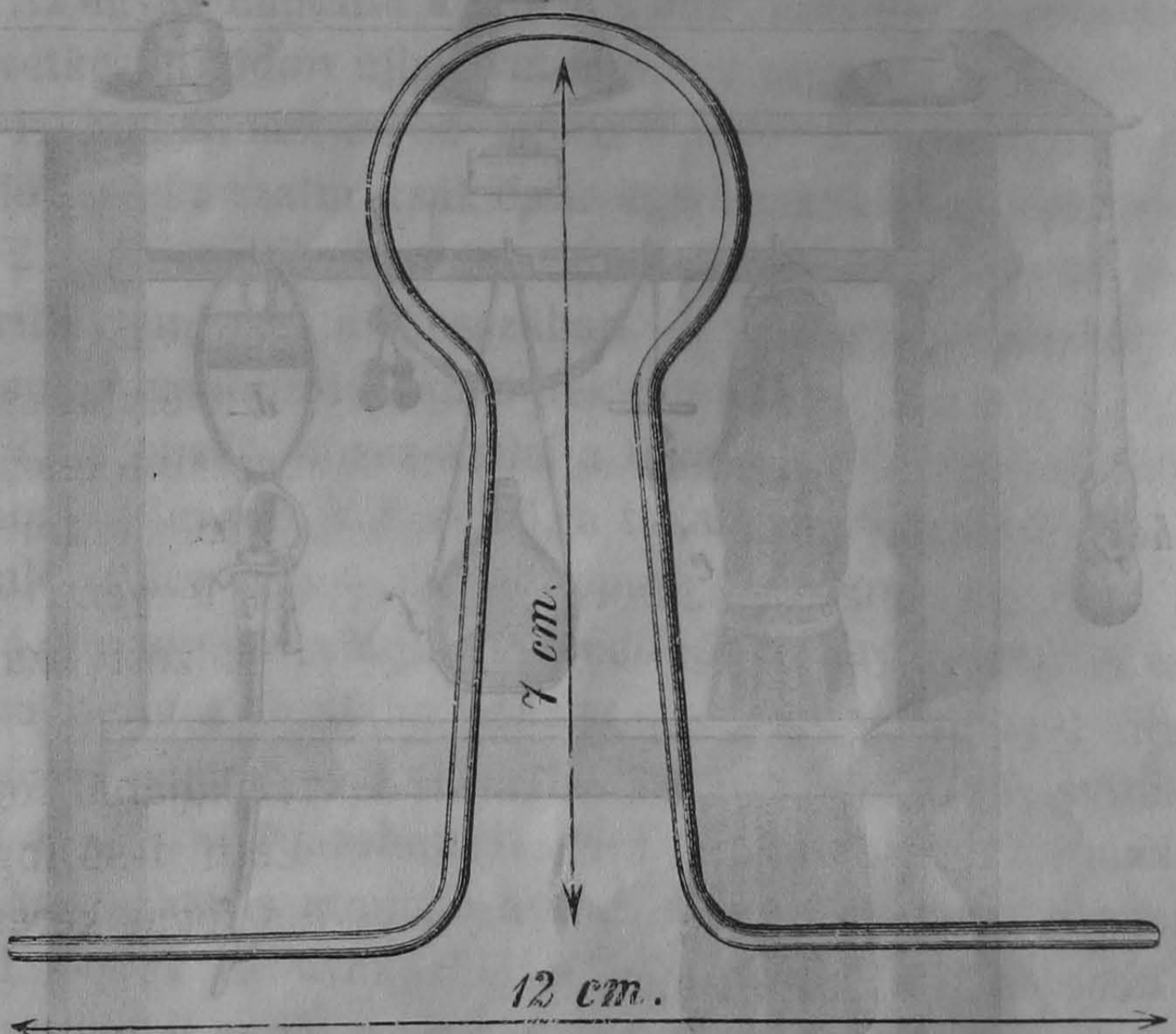
A) A gyalog csendörnél, az I. ábra szerint:

I. ábra.

- a) a tárkarabély;
- b) a hüvelybe rejtett szurony akként fektetendő a fogasra, hogy a hüvely saruvasa a fogasnak a tárkarabély felőli lábát érintse és a nyakkal lefelé fordított szurony tülke, a löfegyvertől számított 3. és 4. fog közé jusson;
- c) a hüvelybe rejtett kard ugy függesztendő fel, hogy az a fogas lábak keresztkötése és a fal között szabadon függjön;
- d) a tölténytáska, melyben 15 db. teljes tölténynek kell lenni; egy a II. ábra szerint vastagabb fajtájú sodronyból készített horognál fogva ugy függesztendő a löfegyver melletti 1-ső fogra, hogy a táska fedele kifelé legyen.

II. ábra.

- e) a köpeny lehajtott gallérral és befelé fordított béléssel, a köpenyszíjjal közepén összezsátolva, a tárkarabélytól

- számított 5. fogra úgy akasztandó, hogy a fogasláb keresztkötése és a fal között szabadon függjön;
- f) a tábori kulacs a középső fogra függesztendő;
- g) a jelsíp a jelsípzsínorra erősítve, úgy akasztandó a fegyvertől számított 2. és 4-ik fogra, hogy a zsinór bojtos vége a második fogra függesztetvén, a másik vége egy körültekeréssel úgy erősíttessék a 4. fogra, hogy a jelsíp az alsó bojtlabdákkal egyenlő magasságban lógjon, a zsinór összefonott része pedig a 2-ik és 4-ik fog között félkörívet képezzen;
- h) a járőrtáska, melyben a gúzs- és összekötő láncz a lakattal és a csavarhúzó vannak;
- i) a kalap, melynek tokja vékonyabb minőségű kemény papirból készítve és kék boríték-papírral van bevonva;
- j) a tábori sapka;
- k) a kenyér.

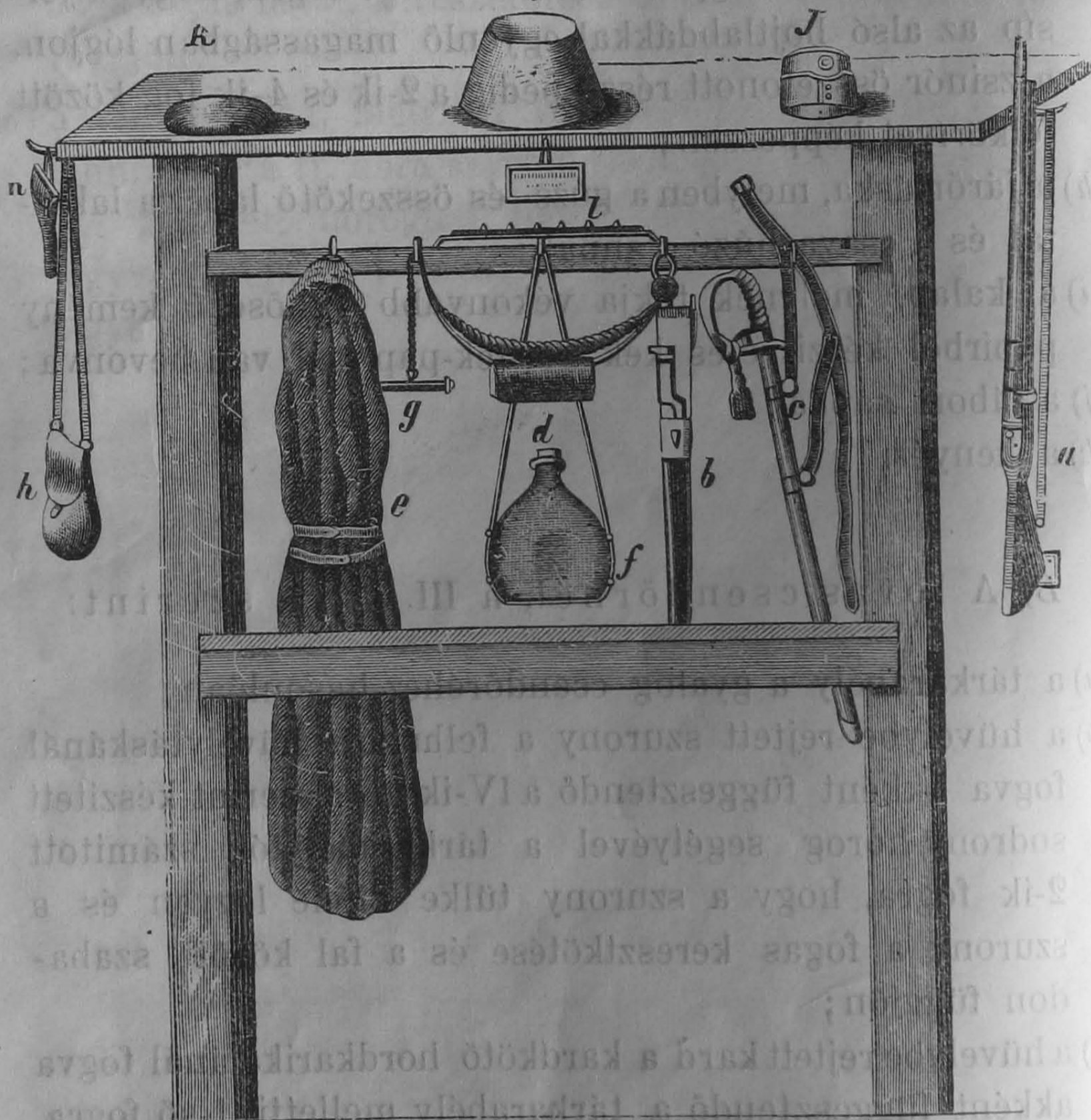
B) A lovas csendőrnél, a III. ábra szerint:

- a) a tárkarabély a gyalog csendőréhez hasonlóan;
- b) a hüvelybe rejtett szurony a felhúzott hüvelytáskánál fogva akként függesztendő a IV-ik ábra szerint készített sodrony-horog segélyével a tárkarabélytól számított 2-ik fogra, hogy a szurony túlke kifelé legyen és a szurony a fogas keresztkötése és a fal között szabadon függjön;
- c) a hüvelybe rejtett kard a kardkötő hordkarikájánál fogva akként függesztendő a tárkarabély melletti 1-ső fogra, hogy a kardbojt kifelé jusson és a kard a fogas keresztkötése és a fal között lógjon;
- d) a tölténytáska az összezsátolt derékszíjra felhúzva és ennél fogva úgy akasztandó a 2. és 4-ik fogra, hogy a középen függő tölténytáska fődélteteje kifelé legyen for-

ditva és a derékszíj nagy csatja épen a második fogra jusson ;

e) a köpeny, mint a gyalogosnál ;

III. ábra.

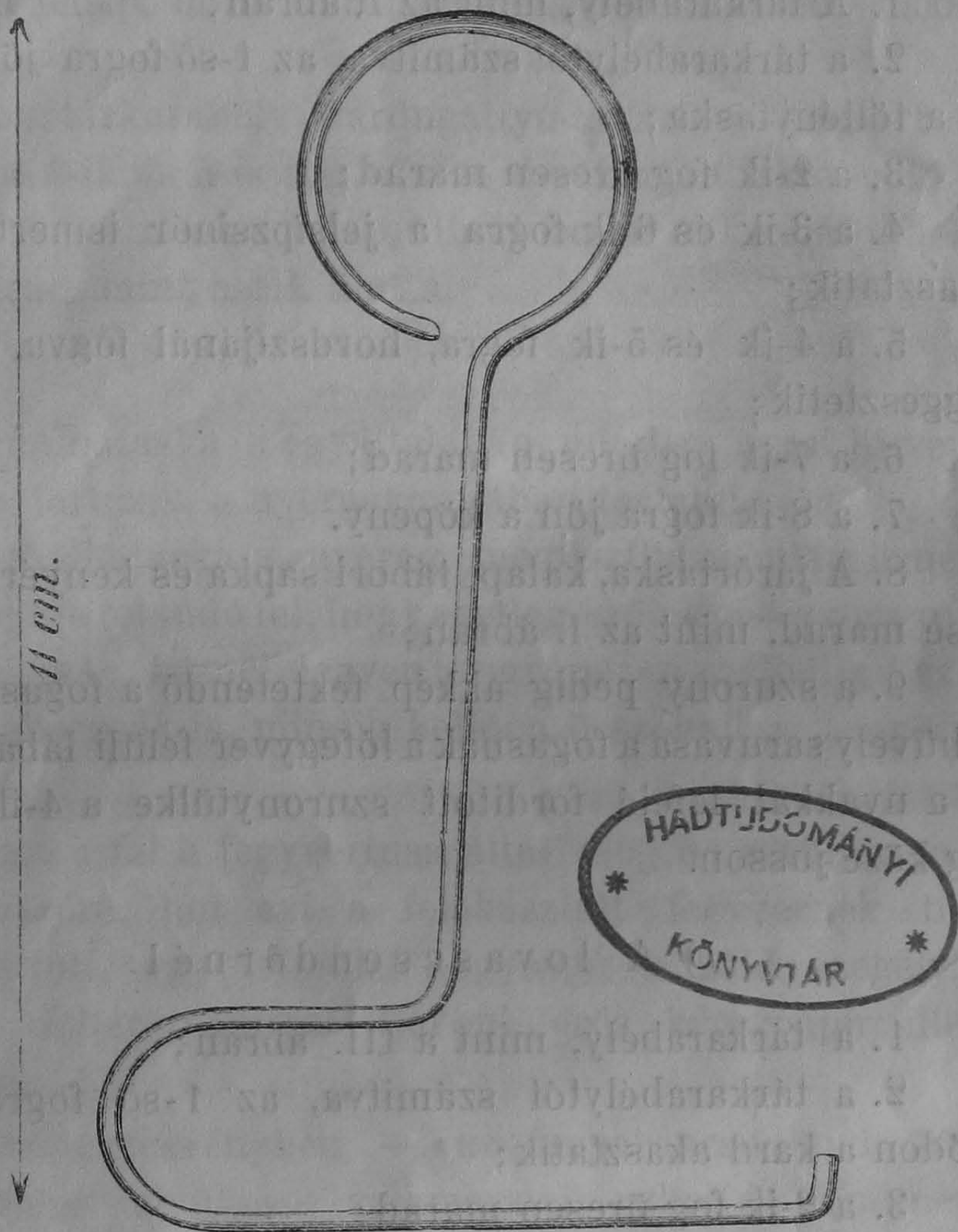

f) a tábori kulacs, mint a gyalogosnál, a középső fogra akasztva ;

g) a jelsíp a zsinórral, mint a gyalogosnál, a derékszíjon kívül akasztva ;

A járőrtáska (*h*), kalap (*i*), tábori sapka (*j*) és kenyér (*k*) elhelyezése, mint a gyalogosnál.

IV. ábra.

- l*) a tárkarabély zárdugattyú-takaró, végig begombolva, laposan úgy fektetendő a középső fog fölé a derékszíjra, hogy a takaró beszegett széle kifelé, a fogantyú hüvelye pedig belől legyen;
- m*) a forgópisztoly a tokba rejtve, a forgópisztolyt két hordszíjánál fogva akként függesztendő a járőrtáska felé, hogy a tok előrésze kifelé legyen fordítva.

C) A 8 foggal ellátott fogasokon a felszerelési és ruházati cikkek következőkép helyezendők el:

a) a gyalog-csendőrnél:

1. A tárkarabély, mint az I. ábrán;
2. a tárkarabélytól számítva, az 1-ső fogra jön a kard és a tölténytáska;
3. a 2-ik fog üresen marad;
4. a 3-ik és 6-ik fogra a jelsípzsínór ismert módon akasztatik;
5. a 4-ik és 5-ik fogra, hordszíjánál fogva, a kulacs függesztetik;
6. a 7-ik fog üresen marad;
7. a 8-ik fogra jön a köpeny.
8. A járőrtáska, kalap, tábori sapka és kenyér elhelyezése marad, mint az I. ábrán;
9. a szurony pedig akkép fektetendő a fogasra, hogy a hüvely saruvasa a fogasnak a löfegyver felüli lábát érintse és a nyakkal lefelé fordított szuronytülke a 4-ik és 5-ik fog közé jusson.

b) A lovascsendőrnél:

1. a tárkarabély, mint a III. ábrán;
2. a tárkarabélytól számítva, az 1-ső fogra ismert módon a kard akasztatik;
3. a 2-ik fog üresen marad;
4. a 3-ik fogra jön a szurony;
5. a 4-ik és 5-ik fogra, hordszíjánál fogva, a kulacs függesztetik;
6. a 6-ik és 7-ik fogra a tokba rejtett forgópisztoly a tok hordszíjánál fogva akkép akasztatik, hogy a tok elő-része kifelé legyen fordítva;
7. a 8-ik fogra jön a köpeny;

8. a tölténytáska az összezsúrt derékszíjra felhúzva a 3-ik és 6-ik fog fölé akasztandó, hogy a derékszíj nagy csattja a 4-ik és 5-ik fog közé, a tölténytáska pedig a fogas közepére jusson ;

9. a jelsíp, mint a III. ábrán, a derékszíj fölé akasztandó ;

10. a tárkarabély zárdugattyú-takaró — ismert módon — a 4-ik és 5-ik fog közé a derékszíjra fektetendő.

11. A járőrtáska, kalap, tábori sapka és kenyér elhelyezése marad, mint a III. ábrán.

A málhatáska s egyáltalában minden, a mi lószerelevényhez tartozik, a nyeregkamrában tartandó.

A málhatáska a nyereg megtisztítása után ismét a nyeregre csatolandó fel, hogy esetleg szükséges gyors nyergelésnél már kéznél legyen ; ugyanezen célból a tisztán tartott zaboszsák is, mindig kellően összehajtva, a nyergen tartandó.

Hogy a fal a fegyvertusa által meg ne sérüljön, a fal azon részére, hol azt a felakasztott fegyvernek tusa-hegye érinti, egy fejtábla nagyságú s zöld szegélylyel ellátott fehér papírral bevont erős kéregpapir illesztendő fel.

A ruhaszekrényben — az őrsparancsnoknál őrzött 33. díszöltözetén kívül — valamennyi ruha és fehérnemű (valamint a tokba tett tollbokréta), nemkülönben az aprólékos kéziszeresek, az evőeszközök, stb. czélszerűen elrakva tartatnak.

A csizmák és mellettök a papucsok az ágy fejrésze 34. alatt, sarkukkal a fal felé helyezettessenek el.

Írófüzetek, tintatartó, könyvek, térképek stb. az író- 35. szekrény fiókjában tartandók.

36. A csendőr szekrényének kulcsát saját belátása szerint őrizze meg.

37. Hogy a csendőr magát a laktanyában lehetőleg otthonosan érezze s az ott tartózkodás neki kellemessé tételére: kisebb képek, fényképek (a mennyiben azok a tisztesség és erkölcsiség fogalmaival megegyeznek), tükrök, órák, kerettel ellátott dicsérő bizonyítványok és okmányok a falra függeszthetők, de a nélkül, hogy az tulságosan megakadályozzák.

Ép ugy lehet az ablak-fülkében vagy szoba-szögletben virág- és pipa-állványokat felállítani, lámpákat, asztal-, szoba- és futó-szőnyegeket használni. *F*

A nőtlen csendőrök berendezéseiknél azonban figyelemmel legyenek arra, hogy podgyászukat, tekintettel lehető állomás-változásokra, szükségtelenül ne szaporítsák.

38. A nőtlen — különben is külön elszállásolt — őrsparancsnoknak egy derékalj, valamint — nagyobb kényelem kedvéért — egy vánkossal ellátott szék és éjjeli szekrény használata van megengedve. Ugyanez áll a számvivői szolgálatra alkalmazott altisztekre nézve is.

39. Nős csendőrök a szoba-butorzatot illetőleg korlátozásnak nincsenek alávetve, de kötelesek a rend és tisztaság általános szabályait megtartani.

40. A napirend, az őrsterület térképe, a ministerek, katonai előljárók és a tisztviselők névlajstroma, valamint a vadak tilalmi és vadászati idejére vonatkozó rovatos táblázat az iskola- vagy egyik legénységi szoba falára kifüggesztendő.

41. Az őrs-irodába tartozik egyebek között: az íróasztal, az előirtjegyzőkönyvekkel és szolg. irományokkal, továbbá a fából készült falióra, a tankönyvek és taneszközök, végre a számadásban levő butorzat, a laktanya- és konyhaszerek leltára.

36. A csendőr szekrényének kulcsát saját belátása szerint őrizze meg.

37. Hogy a csendőr magát a laktanyában lehetőleg otthonosan érezze s az ott tartózkodás neki kellemessé tétessék: kisebb képek, fényképek (a mennyiben azok a tisztesség és erkölcsiség fogalmaival megegyeznek), tükrök, órák, kerettel ellátott dicsérő bizonyítványok és okmányok a falra függeszthetők, de a nélkül, hogy az tulságosan megakadályozzák.

Ép ugy lehet az ablak-fülkében vagy szoba-szögletben virág- és pipa-állványokat felállítani, lámpákat, asztal-, szoba- és futó-szőnyeget használni. F

F

Előminősített és rendezett viszonyok között lévő legényeségi egységek a szakasz és szárny parancsnokok vezénnyelük meghallgatása után a kerületi parancsnokság névvel szóló engedéllyel saját költésükön beszerzendő kerekpárát is tarthassák a melyek sürgős szükség esetén külkerületben is használhatók.

Ha külsős körülmények indokoltá teszik, a kerületi parancsnokság a kerekpár tartásjogát mindenkorra vagy meghatározott időtartamra megvonhatja.

Hadapródok, a próbakerület befejezése után, a kerekpár tartás tekintetében kapcsolás alá nem esnek. I. L. 24. sz. B. V. 1909 - 75019/16. sz. körrevelés.

Az időszi beadványok lajstroma, az örjáratí beosztás másolata és a szomszédos örsök, szárny- és szakzällomásokhoz való — kilométerek szerinti — távolságok, a vásárok és búcsúk kimutatása a falra kifüggesztve legyenek.

A vizes korsó (födéllel és alap-dézsával) és az ivó 42. pohár a szobában vagy a konyhában alkalmas helyen tathatnak.

A szobák naponta és általában valahányszor szük- 43. séges, kiséprendők és kellően szellőztetendők; por és pókhálók eltávolítandók, ablakok, ajtók, asztalok, padok, székek, ágy- és kenyérszékák (polczok) gyakran megmosandók.

A fehérneműnek mosását és szárítását, a főzést és egyáltalán mindazt, a mi ártalmas kipárolgást okoz, a szobában túrni nem szabad.

A szoba padlózata a szükséghez képest felmosandó, 44. de csak alkalmas időjárásakor és nem épen akkor, midőn laktanya-szemle lett elrendelve.

A poronddal való behintés, mint az egészségre ártalmas, meg nem engedhető, a súrolásra használt porond a megtörtént tisztogatás után azonnal eltávolítandó.

A padlózatot nem szabad vízzel lelocsolni, hanem a sikárlás lehetőleg szárazon eszközöltessék.

Az örs- és szobaparancsnokoknak szigorúan kell 45. arra ügyelni, hogy a kályhák fütése kellő elővigyázattal történjék.

Mielőtt a csendörök lefeküsznek, a szellentyű-zárkészü- lékek egészen eltávolítva vagy kinyitva legyenek.

Az örsön gondoskodva legyen a felől, hogy éjjel 46. rögtön világot lehessen gyujtani.

Az örsparancsnok kötelessége az örs minden helyi- 47. ségében a rendre és tisztaságra felügyelni; miért is az

összes helyiségeket naponta meg szemlélni s oda törekedni tartozik, hogy mindenütt, éjjel-nappal, mintaszerű rend uralkodjék.

Nemkülönben a csendőrök testi tisztaságára gondosan kell ügyelnie, valamint a szabályszerű és csinos öltözködésre különös figyelmet kell fordítania, ennél fogva csendőreit rendszeresen — feltétlenül azonban akkor, midőn szolgálatba lépnek vagy onnan bevonulnak — meg kell vizsgálnia.

3. §.

48.

Ügyeleti szolgálat.

Az ügyeleti tisztetek vagy ügyeleti csendőrök a laktanya-parancsnoknak közegei, a belszolgálatnak kezelésére általában s különösen a laktanya- és szobarendnek fentartására vannak hivatva.

Ügyeleti szolgálat csak oly őrsökön vezénylendő, melyeknek létszáma — az őrsparancsnok beszámításával — legalább is 6 főből áll.

49.

Különös kötelességek: a netaláni foglyokra való felügyelet, kisebb szolgálati járatoknak teljesítése (postára, a hatóságokhoz), továbbá a laktanya kapujának kinyitása és bezárása éjjel, minél fogva a legénységnek takarodó után hazatérése felől határozott felvilágosítást kell tudniok adni (l. a 13. pontot).

50.

A felváltás rendszerint délben történik s a szolgálati szab. I. részének 28. §-a a csendőrségnek ügyeleti szolgálatra vezényelt egyéneire nézve is, ámbár csak általánosságban nyer alkalmazást.

51.

Rendes viszonyok között kapuügyeletet nem szabad tartani.